

Aplikace vhodné pro (nejen) knihovnické online lekce s dětmi (i dospělými)

Autor: Mgr. Pavlína Lišovská

Číslo: roč. 7, č. 1/2021

Rubrika: K tématu

Klíčová slova:

interaktivita, aplikace, web, počítače, lekce, nástěnky, online programy

Vzhledem k tomu, že se naše země a s ní celá knihovnická komunita potýká již déle než rok s pandemií koronaviru, která naprosto změnila přístupy a možnosti práce s dětskými čtenáři, museli jsme se adaptovat na nové prostředí a v něm se naučit pohybovat, pracovat, vzdělávat (se). Žít a být online je někdy vyčerpávající, v internetových vodách najdete stovky, ba i tisíce programů a aplikací, které stojí za vyzkoušení a využití při online práci s dětmi. Ale které se dají využívat na kooperativní práci nebo na samovzdělávání? Kde vzít hezké obrázky, ale nekrást? Které programy jsou placené a které se dají sehnat ve free verzi? Umí nějaký vytvořit křížovku, aniž bychom u toho strávili dva dny, než to nastavíme?

Níže příkládám několik svých skromných tipů na programy, které se mi více než osvědčily. Bude tu od každého kousek – nástěnky, programy na práci s fotkami, na tvorbu knih, křížovek, komiksů apod.

[Padlet](#)

Pokud potřebujete shromáždit více lidí na jednom místě a každému vymezit jeho vlastní kousek prostoru, zkuste tento online program. Padlet funguje jako nástěnka, po zaslání linku v něm mohou účastníci tvořit. Lze v něm nastavit komentování jednotlivých vložených příspěvků, můžete s dětmi vytvářet shromáždění zajímavostí o nějakém autorovi nebo postavě, vytvářet diskuzní fóra nebo časové osy. Vkládat lze i multimediální soubory.

Padlet má českou mutaci, ve free verzi jsou k dispozici 3 nástěnky zdarma, poté je buď musíte pravidelně promazávat a vytvářet nové nebo si zakoupit měsíční předplatné (cca 130-150 Kč) a budete mít k dispozici nástěnek neomezené množství.

[Linoit](#)

Druhou verzí nástěnky je Linoit, starší předchůdce Padletu, ale neméně funkční. Nástěnky mohou být veřejné, ale i soukromé. Lístečkování je volnější, nejsou zde přednastavené šablony, účastníci lepíkování mají k dispozici celou plochu nástěnky. Mohou si vyhrát s písmem, barvou lístků, mohou tagovat (pozn. přidávat klíčová slova) apod.

Linoit je komplet zdarma, nástěnek můžete mít neomezené množství, jedinou drobnou překážkou se může jevit celé nastavení v anglickém jazyce, ale program je poměrně hodně intuitivní, takže se v něm lze rychle zorientovat.

[Befunky](#)

Pro rychlé, takřka bezpracné upravování fotografií online je možné použít program befunky.com. Tato aplikace umožňuje jednak úpravu fotek, ale tvorbu koláží či různých grafických materiálů, jako jsou plakáty, brožury, pozvánky, letáky aj., do přednastavených šablon.

Ačkoliv je celé ovládání v angličtině, člověk se velmi rychle zorientuje a pracuje bez výraznějších

problémů i bez znalosti tohoto prostředí. V každé části je vždy určitý menší počet šablon k dispozici zdarma, další pak jsou k dispozici za příplatek.

I'm a puzzle

Jedna roztomilost, jejíž existence mi udělala velkou radost. Když jsem chystala online únikové hry, hledala jsem nějaké méně bezduché skládání puzzle. A v provedení této aplikace je to naprosto bezchybné. Abyste totiž získaly jednotlivé dílky puzzle, musíte správně odpovědět na otázky. Pokud si nastavíte verzi matematickou (dá vám spočítat příklady) nebo kvízovou (zde se můžete libovolně vyřadit např. s literárními otázkami), nejenže si děti procvičí úkoly, které jim zadáte, ale za odměnu pak poskládají puzzle a jako bonus mohou získat po jeho správném složení i nějakou další indicii pro další pátrací hru. Ale jsou zde i „detektivní“ puzzle (vizuálně vypadají jako nasvícené baterkou ve tmě) a mnohé další.

Prvních pět puzzle je zde zdarma, další jsou za příplatek. Do aplikace je nutné se registrovat, dá se použít Google účet, avšak vytvořit a vygenerovat puzzle jde i bez registrace, ale nemohu ručit za délku funkčnosti.

MyHeritage: Deep nostalgia

Pokud budete s dětmi tvořit např. rodokmen nějaké osobnosti z řad spisovatelů nebo ilustrátorů a budete jim chtít pomoci ozvláštnit jejich práci, ukažte jim aplikaci MyHeritage. Po vložení jakékoliv fotky je možné jí rozpohybovat obličej a podívat se tak např. na to, jak to vypadalo, když se tento člověk díval po okolí nebo usmíval. Velmi často se obecně využívá při práci s genealogickými materiály, při tvorbě i rodinných rodokmenů.

Prvních pět rozpohybovaných fotek je zdarma, pak je nutné promazávat nebo zaplatit rozšíření. A další prvky úprav jsou zde rovněž k dispozici – ostření a retušování černobílých, zašlých fotografií nebo jejich vybarvení apod.

QuiverVision

Představte si situaci – přečtete si krásnou bajku o lišce, kterou přelstí moudrá sova, která bydlí na stromě. Jenže co dál? Čím zabavit děti? Nabídněte jim 3D omalovánky. Na této stránce jich naleznete hodně ve free verzi, další část je přístupná pro registrované uživatele a část je zde samozřejmě i placená. Najdete tu právě i omalovánku lišky. Nechte ji děti vymalovat. Pak mohou s rodiči vzít tablet nebo chytrý telefon, obrázek naskenovat do stejnojmenné aplikace a pak se budou dívat divy! Obrázek se z „placatého“ změní na prostorový a je dokonce možné jej i rozpohybovat, roztančit, rozběhat apod., záleží, který jste si zrovna vybarvili.

BookCreator

Tvořme s dětmi knihy! Tento program umožňuje zdarma tvořit knížky – můžete do nich psát, vkládat obrázky, ilustrace, dokonce i podkresovou hudbu, můžete si hrát s písmem i uspořádáním. Když zadáte dětem, že mají k dispozici jednu stránku v knize, mohou si je vyzdobit dle vlastní úvahy, ale textově musí splnit zadané téma – věřím, že děti se nadšeně pustí do práce.

Ve free verzi můžete vytvořit až 40 knih, další jsou za příplatek cca 230 Kč měsíčně. Děti přivzete prostřednictvím QR kódu, který je schopný program pro každé dítě jednotlivě vytvořit.

[StoryboardThat](#)

Tento online program na tvorbu stripových příběhů (komiksů) předčil má očekávání. Nejenže je celý dostupný v češtině, ale i v bezplatné verzi je dostupné neskutečné množství pozadí, postaviček, komiksových bublin a dalších prvků. Jdou vytvářet 3- a 6okýnkové komiksy. Bohužel ve free verzi je dostupná možnost vytvořit pouze dva komiksové scénáře týdně.

Osobně se přimlouvám za zakoupení základní verze (stojí cca 200 Kč měsíčně), kde se najednou stanete majiteli možnosti vytvářet jich neomezené množství, rozšíří se vám možnosti tisku a přibudou i další grafické prvky na vylepšení vašich bublinkových příběhů. Předplatné lze kdykoliv zrušit, takže se nemusíte bát, že byste platili do konce svého života.

[Krizovky.org](#)

V tomto mimořádně jednoduchém programu vytvoříte tisknutelné křížovky a osmisměrky. V případě křížovky zadáváte jen klíčová slova a k nim připojíte popisek, křížovka se vám pak sama vygeneruje. U osmisměrky jen zapíšete do tabulky slova, navolíte si, jak má osmisměrkové pole vypadat a opět se vám sama vytvoří.

Nevýhodou je, že se odtud nedají přeposílat online, ale jako příprava na lekce se žáky nebo na soutěže pro čtenáře na dobu otevřené knihovny je to skvělý pomocník.

[LearningApps](#)

LearningApps je skvělý pomocník pro tvorbu různých online her, křížovek či kvízů. Po registraci se můžete k již vytvořeným hrám vracet a editovat je. Po rozkliknutí vámi požadované hry, již plánujete vytvořit, se vám objeví formulář (v češtině!), který jednoduše vyplníte dle svých potřeb, uložíte, vygenerujete přístupový odkaz a můžete hru posílat svým dětským čtenářům ke splnění a užívání. Je fajn, že si její nastavení můžete předem vyzkoušet, takže víte, že vše funguje tak, jak potřebujete. Dá se skvěle využít na tvorbu online únikových her apod.

[Pixabay](#)

Pokud budete hledat pro plakáty nebo různé pracovní listy či jiné materiály obrázky, fotky, ilustrace a další, pak budete vždy řešit autorská práva. Existují ale místa, kam tvůrci shromažďují své výtvary bezplatně k užívání. A to jsou fotobanky. Jednou z nich je i Pixabay, moje asi nejoblíbenější. Všechny vizuální prvky jsou zde zpřístupněny pod licencí CC 0, což znamená, že je možné je používat bez uvádění zdroje i ke komerčním (vždy ale doporučuji mít uložený odkaz někde bokem pro svou vlastní potřebu, nikdy nevíte, kdy to budete potřebovat). Ovládání této fotobanky je v češtině, zadáváte klíčová slova, určíte si kategorii, v níž má vámi hledaný výraz najít (vektory, fotografie, ilustrace) a rázem máte před sebou desítky, někdy i stovky různých obrázků, z nichž můžete vybírat.

Pokud nepotřebujete stahovat fotky v tom nejvyšším rozlišení, ale spokojíte se s o něco nižší kvalitou, která je na první pohled ale nerozeznatelná od té nejlepší, pak se nemusíte ani registrovat, ale můžete rovnou stahovat. Možná se vás stránka zeptá, jestli nejste robot; to pak stačí jen odkliknout, co to po vás bude chtít (např. označit všechny obrázky, na kterých je semafor J), a stahování se spustí.

LIŠOVSKÁ, Pavlína. Aplikace vhodné pro (nejen) knihovnické online lekce s dětmi (i dospělými). *Impulsy: Inspirace, náměty a trendy dětského čtenářství* [online]. 2021, roč. 7, č. 1 [cit. 2021-05-26].

Dostupný z WWW: impulsy.kjm.cz/impulsy-clanek/aplikace-online-lekce.
ISSN 2336-727X.